

Прогулянка Кам'янець-Подільським

Олег Жарій

Київський фотохудожник і журналіст Олег Жарій разом із сином Ігорем - у Кам'янець-Подільському, місті, що є одночасно і природною, і архітектурною перлиною України. Погожого весняного дня вони вирішили здійснити прогулянку Кам'янцем, батько - вулицями і стежками древнього міста, син - на повітряній кулі.

Шоста ранку. Зустрічаємося в центрі міста з командою місцевого клубу балуністів (українське слово походить від англійського balloon). Після знайомства із командою та філіжанки кави, в повітря запускається гелієва куля, щоб

визначити напрям вітру - не на землі, а на висоті кількох сот метрів, де відбуватиметься політ. Адже керувати напрямком польоту повітряної кулі неможливо, і єдина можливість пролетіти над цікавими об'єктами - правильно обрати точку старту.

Напрямок польоту пробної кулі вказує, що цього дня найкращою точкою старту є колись діючий, а нині закинутий аеропорт на околиці міста.

Олег залишається в місті, а Ігор разом з польотною командою вирушає до точки зльоту. Далі - діалог Ігоря і Олега, що перебувають на безперервному мобільному зв'язку.

Ігор: Хвилинка до точки старту - і ми на місці. З причепа вивантажується кошик кулі, в його кути закріплюються чотири 40-літрові балони з газом, на спеціальних розпірках прикріплюється горілка. Потім кошик вкладається на бік і

до нього тонкими металевими тросами прикріплюється оболонка. Дві людини руками і ногами формують отвір внизу оболонки, третя спрямовує в неї струмінь повітря від півметрового вентилятора, що приводиться в рух бензиновим двигуном.

Куля поступово набуває об'єму. Коли він стає достатнім, пілот підпалює горілку і спрямовує двометрові вогняні язички в отвір оболонки. Декілька спалахів по секунді кожен - і куля відривається від землі.

Далі все відбувається несподівано швидко: два чоловіки, що залишаються на землі, притримують кошик, а пілот і чотири пасажери (саме стільки може підняти в повітря куля об'ємом 3300 куб.м.) швидко забираються до кошика. Ще пара спалахів горілки - і куля в повітрі. З моменту зустрічі у клубі до старту пройшло 45 хвилин.

Новопланівський міст

Початок польоту - найбільш хвилюючий момент. Куля набирає висоту і, пролітаючи над залізничним вокзалом, повільно рухається в бік Старого міста. Ніякого вітру не відчувається, адже куля летить з його швидкістю. Знизу чути гавкіт стривожених гуркотом газової горілки собак. Діти, які, незважаючи на ранню годину, вже на вулиці, щось кричать нам, а ми відповідаємо на їхні вітання помахами рук.

Нарешті, ось він, довгоочікуваний краєвид - як на долоні, Старе місто. Висота круч каньйону. Смотрича підкреслюється довгими тінями від скель. І чітко виділяються три доміанти - Новопланівський міст, Кушнірська башта і фортеця.

Олег: Розташування, аналогічне Старому місту (овал, оточений глибоким скелястим каньйоном), в усьому світі можна перерахувати на пальцях. Щось подібне можна побачити лише у Берні (Швейцарія), Вероні (Італія), Безансоні (Франція) та Можайську (Росія).

Переходжу Новопланівський міст і потрапляю в Старе місто. Одразу за мостом - Троїцька площа, окраса якої - нещодавно ретельно відреставрована Троїцька церква.

Звертаю праворуч і Зарванською вулицею дістаюся Кушнірської башти. Ця башта охороняла північну частину півострова. Вона грала роль надбрамної і одночасно з неї можна було обстрілювати ворогів, що наближалися з півночі.

Нижня Польська брама

Тумба для афіш і кафе-музей
"Кава від поліцмейстера"

Вона була збудована в 1564-1565 роках, а в XVII сторіччі відремонтована ремісничим цехом кушнірів, після чого її стали називати Кушнірською.

Ігор: Праворуч від Кушнірської башти помічаю верхівку башти, розташованої біля річки.

Олег: То є Нижня Польська брама. Оборонний вузол Польської брами з'явився в XV столітті, а в XVI сторіччі на протилежному кінці «діаметру» півострову було зведено Руську браму. При загрозі нападу ворога заслінки в плотинах опускалися і майже вся долина навколо Старого міста затоплювалася водами Смотрича.

Ігор: Праворуч по курсу - висока квадратна башта і споруда, дуже схожа на мінарет.

Олег: Ти бачиш Петропавлівський собор. Нині це - головний храм латинської дієцезії (римсько-католицької єпархії). У 1672 році місто захопили турки, перетворили костіол на головну мечеть провінції і звели один з двох запланованих мінаретів. Після звільнення 1699 року Кам'янець-Подільського з османської неволі було вирішено не руйнувати мінарет;

на ньому встановили скульптуру Найсвятішої Діви Марії. 2007 року у дворі храму було встановлено пам'ятник Папі Римському Івану Павлу II.

Ігор: Пролітаємо над центральною площею Старого міста, де чітко виділяється міська ратуша.

Пам'ятник Папі Римському
Івану Павлу II.

Стара фортеця в вечірніх вогнях

Олег: Ратуша на майдані Польський ринок - одна з найдревніших споруд міста. У XV-XIX сторіччях тут відбувалися засідання ради магістрату та суду. Поруч з поважною сусідкою не загубилася елегантна споруда Вірменської криниці. Воду видобували з колодязя діаметром три і глибиною сорок метрів. За метрів сто - оригінальна «тумба для афіш». Ошатний будинок праворуч - кафе-музей «Кава від поліцмейстера». У свій минулий візит до Кам'янця я обідав у цьому закладі - було дуже смачно і не занадто дорого. Але більш цікаве тут - саме інтер'єр. Особливу затишну атмосферу кафе доповнюють розвішані на стінах старожитності - чорно-білі світлини, духові і струнні музичні інструменти, посуд та зброя. Кришки столів - прозорі, під ними розкладені газети, монети і купюри, листи XIX - початку XX сторіччя.

Ігор: Нарешті підлітаємо до фортеці. Вузький кам'яний міст,

оточений водою, каньйон Смотрича і вузький каньйон на південь від фортеці, котру видно як на долоні. Картинка просто казкова!

Олег: Від Замкової вулиці відкривається перша з безлічі вражаючих панорам старовинних фортифікаційних споруд і самої фортеці. Картинку прикрашають жовті квіти, що вкоренилися між кладкою старовинних стін. Такі само квіти вкривають скелі каньйону Смотрича.

Ще сотня метрів униз - і опиняюся на оглядовому майданчику. Від фортеці мене відділяють якихось двісті метрів. Це - найкращий для фотографа ракурс фортеці, коли жодна з башт не закриває інших. А вночі фортеця яскраво підсвічується. В одній з попередніх поїздок вдалося зробити вечірнє фото.

Підхожу до Замкового мосту. Безпосередньо перед ним з обох боків починаються кам'яні сходи, що ведуть до самого Смотрича.

Якщо спуститися правими, з берега річки видно фортецю і укріплення перед нею.

Ігор: Перелетівши над фортецею, можна одним поглядом охопити і фортецю на передньому плані, і петлю каньйону Смотрича навколо Старого міста. Течія річки спрямована за годинниковою стрілкою, отож, виявляється, що Замковий міст з'єднує правий берег з ... правим-таки берегом!

Олег: В мерії міста мені розповідали, що є оригінальний проект зведення канатної дороги. У майбутньому туристи могли б сідати до вагончиків поблизу фортеці і об'їжджати Старе місто за течією Смотрича - часом над каньйоном, а часом спускаючись до самої річки. Уявляю себе серед перших пасажирів небувалого не тільки для України

атракціону! На жаль, проект існує лише на папері, оскільки все упирається в брак коштів...

Ігор: Проходить ще декілька хвилин, сонце піднімається вище і з долини річки починається випаровування, створюючи легку, але цілком помітну димку. Вона ніби відділяє фортецю на передньому плані від Старого міста з домінуючим над ним вежами. Це - найбільш вражаючий краєвид протягом польоту!

Олег: Обходжу фортецю - тут на захід від мурів знаходяться залишки так званого Нового замку. Фортеця височіє над дорогою в місто з заходу, надійно захищаючи єдиний в середні віки проїзд до Старого міста сухоходом через Замковий міст. Спускаюсь до невеличкого ручая, правого притоку Смотрича, переходжу його через місток і знову піднімаюся на скелі каньйону. З півдня фортеця виглядає зовсім інакше, і видно потужний бастион на краю урвища. **Ігор:** Продовжуємо політ, наближаючись до найвищого і найновішого кам'янецького мосту, що має неофіційну назву «Стрімка лань». Спускаємося в долину Смотрича. Сьогодні - сприятливий вітер для здійснення спортивного досягнення - прольоту під мостом, і нам це вдається!

Повітряна куля пролітає під мостом «Стрімка лань»

Олег: Унікальний, найвищий в Україні міст (54 метри над рівнем води) почали будувати в кінці 60-х років минулого століття, щоб розвантажити місто від транзитного транспорту з Хмельницького на Чернівці через Старе місто, Новопланівський і Замковий мости. В ті часи я, ще школяр, влітку відпочивав у бабусі, що мешкала в трьохстах метрах від майбутнього мосту. З сестрою і двоюрідними братами ми приходили до гігантського будівництва, що велося одночасно з двох боків. Вражаюча інженерна споруда зростала на моїх очах. Рух ним було відкрито 2 листопада 1973 року.

Незвичайна нагода для притоку адреналіну - піша прогулянка з одного боку на інший. Якщо ви стоїте на середині мосту, рух повз навіть легковика викликає відчутну вібрацію під ногами, не кажучи вже про моменти, коли проїздить автобус чи вантажівка - тоді коливання

мосту стають помітними навіть на око. Нічого страшного в цьому немає - деформації мосту в межах нормативів цілком припустимі, але враження пішохода при цьому передати важко.

Колись на мосту було обладнано атракціон для «банджі-джампінг» - стрибків у прірву на еластичному тросі. Але після трагічної загибелі кілька років тому київської журналістки небезпечну розвагу заборонили.

Ігор: За сотню метрів праворуч від каньйону - точка посадки. Пілот пропонує запакувати фотокамери, взятися обома руками за поручні всередині корзини і підігнути коліна. Посадка відбувається без пригод і починається посвята в повітроплавці. Пілот з гумором розповідає про історію повітроплавання на повітряних кулях, а потім виконується власне церемонія посвяти.

Розповідати про деталі не буду, нехай це залишиться хвилюючою несподіванкою для майбутніх повітряних мандрівників, що захочуть відчутти неймовірну насолоду від паріння над Землею під владою лише сили Архімеда і вітру!

Як і в давні часи, коли король Франції дарував дворянські титули першим повітроплавцям, двоє новачків неба отримують підписані президентом клубу і пілотом і скріплені печаткою грамоти про присвоєння їм титулів. Віднині я - «Ігор, князь Каньйонний і Кам'янець-Подільський»!

Олег: Синку, поздоровляю тебе з першим польотом! Вітаю і себе: відсьогодні я - батько ясновельможного князя!

Так закінчилася сьогоднішня незабутня прогулянка Ігоря і Олега небом і вулицями Кам'янець-Подільського.

Жарій Олег Юрійович народився у Кам'янець-Подільському, живе та працює в Києві. Закінчив механіко-математичний факультет Київського державного університету імені Т.Г.Шевченка. Професор, доктор фізико-математичних наук, професійний фотограф і журналіст.

Автор популярного навчального посібника «Цифрова HDR-фотографія і панорама зйомка» (Київ: Скай Хорс, 2011) та чотирьох фотоальбомів, публікацій у журналах National Geographic Росія, Welcome to Ukraine, Forbes, hi-Tech PRO, Фокус та ін.

Персональні виставки у Києві, Лондоні, Хо Ши Міні, Найробі (Кенія). Переможець численних фотоконкурсів.

Фотобанк: www.zharii.kiev.ua

